Maandag, 5 Januari 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3493

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Jubelend relaas van Eden over Rusland.

Olie-bronnen in Serawak werken al voor de Japanners.
Toestand Philippijnen met het uur hachelijker.
Zal ook Malakka tenslotte vallen?
In Noorwegen, Bulgarije, Joegoslavië, Frankrijk begint de boel te kraken.

„TWEE JAAR GELEDEN"

Januari 1940.

5. In het Engelse cabinet hebben veranderingen plaats. Leslie Hore Belisha, staatssecretaris van oorlog, wordt vervangen door Oliver Stanley. Lord Macmillan, de propaganda-minister staat zijn plaats af aan Sir John Keith, den vroegeren directeur van de Britse Radio-omroep.

6. De Nederlandse Regering maakt een verklaring bekend „om alle verkeerde inzichten omtrent de Nederlandse neutraliteit op te helderen. Iedere verkrachting van Nederlands grondgebied, van welke zijde ook komende, zal met de krachtigste tegenstand van wapenen geweerd worden".

De Anglicaanse Aartsbisschop van York in Engeland en 18 andere hoge kerkelijke persoonlijkheden uit verschillende landen in Europa houden een geheime vredesconferentie in Nederland. De aangenomen voorstellen werden toegestuurd aan de Duitse Bisschoppen en gepubliceerd in Zweden, Finland en Denemarken.

7. De Verenigde Staten van Amerika en Australië openen diplomatieke betrekkingen. Clarence Gauss werd benoemd tot gezant in Australië.

8. In Engeland wordt de voedselrantsoenering ingevoerd.

9. In Finland trekken de Russen zich ten Oosten van Suomussalmi terug. De intense koude belet iedere krijgsverrichting.

President Roosevelt confereert met de leiders van de Baptisten, de Lutheranen en 7-daags Adventisten. Hij zet zijn vredesvoorstellen uiteen onder het zegel van geheimhouding.

10. A. I. Sjakhurin volgt Mikjail M. Kananovitsj op als commissaris van de Russische vliegtuigindustrie.

11. In Frankrijk worden voedselrantsoeneringen ingevoerd.

EDEN VERHAALT VAN ZIJN BEZOEK AAN RUSLAND.

In een radio-rede sprekende over zijn ontmoeting met Jozef Stalin te Moskou, zeide Anthony Eden: „Als ons communiqué verklaart, dat er eenstemmigheid van inzicht heerste over alle quaesties het beleid van de oorlog betreffende, is dat niet slechts diplomatiek koeterwaals. De letterlijke en zuivere waarheid wordt gezegd."

Eden zeide: „Ik twijfel er niet aan, dat dit deel van ons werk alleen de reis meer dan gerechtvaardigd heeft. Doch persoonlijk hecht ik evenveel belang aan de besprekingen, die wij hielden over de organisatie van de vrede en veiligheid na de oorlog."

Eden gaf te kennen, dat hij noch Stalin enige uiteindelijke beslissing konden nemen bij de onderhandelingen en voegde daaraan toe: „Intieme besprekingen met de Regeringen der Dominions, met de Verenigde Staten en onze andere Geallieerden zullen nodig zijn in de maanden, die voor de boeg liggen."

Refererende naar de Russisch-Duitse oorlog zeide hij: „De Russen weten zeer goed hoe formidabel de Duitse militaire machine is, doch zij geloven thans de omvang van hun vijand te kennen. Zij zijn vastbesloten, dat hij zal betalen voor de volledige vernietiging van de steden, dorpen, boerderijen en fabrieken van de Sovjet-Unie."

Eden verklaarde, dat de aanval van Hitler een „politieke krankzinnigheid" was, omdat hij geheel Rusland heeft verenigd en de oorlog gemaakt heeft tot een „kruistocht om Rusland van den laatsten Duitser te zuiveren."

Na te hebben gesproken over de moeilijkheden in de vroege Russische defensie verklaarde Eden: „Thans is het getij gekeerd. De Duitsers moeten thans de bitterheid en wreedheid van de Russische winter dragen. Welke leugens Hitler ook moge vertellen, de Duitse legers zijn daarop niet voorbereid."

Eden verklaarde zijn radio-luisteraars over zijn reis naar het front en gaf een graphisch beeld van de verschroeide-aarde-politiek der Sovjets. Hij zeide, dat de meeste verbrande huizen van hout waren, waardoor de stenen schoorstenen staande bleven, wijzende naar de lucht, zodat het effect „zelfs afschuwelijker was dan een totale vernieling zou zijn geweest."

Eden zeide te hebben gesproken tot enkele Duitse gevangenen, die „niet meer dan jongens waren, slecht gekleed en bitter lijdende door de kou." „Zij leken helemaal niet op de soldaten van een overwinnelijk leger."

Eden zeide, dat met uitzondering van Htilers persoonlijke élite-troepen, de soldaten minderwaardige kleding voor de winter hadden. Hij gaf te kennen, dat Rusland niettegenstaande de ernstige toestand in staat was een grote productie van oorlogsmaterialen te behouden en voegde daaraan toe, dat de „cijfers thans weer stijgen tot een omvang, die mij verbaasde".

Eden verklaarde, dat de Engels-Russische besprekingen „verder gingen dan enige politieke of militaire bespreking, welke plaats vond tussen onze twee landen sedert de laatste oorlog. Zij vielen natuurlijk in twee delen. Ten eerste behandelden wij het beleid van de oorlog. Gij zult niet verwachten, dat ik u daar veel van vertel. De gebeurtenissen zullen voor zichzelf spreken, hoop ik. Waar ik ook ging in Rusland vond ik vertrouwen en vastbeslotenheid; echter geen vertrouwen, dat gebaseerd is op een luchthartige onderschatting van den vijand. De producten van de Britse en Amerikaanse fabrieken worden schitterend gebruikt op de Russische slagvelden. De ondervindingen van mijn bezoek en de besprekingen, die ik had met Stalin en Molotov, hebben wij ervan overtuigd, dat nauwere politieke samenwerking tussen ons kan en zal worden verwezenlijkt. Wij moeten ons ontdoen van de nagelaten achterdocht van beide zijden. Er is een tegenstelling in de vorm der Regeringen, doch ik zal nooit aannemen, dat die ons verdele. Wat van belang is in buitenlandse zaken is niet de vorm van een inwendige Regering van enig land, doch haar internationaal gedrag. De moeilijkheid met Hitler was bijvoorbeeld niet, dat hij een nazie in eigen huis was. De last met hem was, dat hij niet thuis bleef."

De Secretaris werd bitter terwijl hij sprak over den Führer en zeide: „Geen enkel vrij land zal veilig zijn zolang hij leeft en de Duitse militaire macht ongebroken is. Eden noemde de eenheid van doel tussen Rusland en Groot Britannië en gaf de mening te kennen, dat de Geallieerden „een langdurige vrede voor alle volken zullen winnen."

Eden vertelde hoe hij reisde door „hevige winterzeeën" naar Rusland en voegde daaraan toe, „dat de vliegcondities zo slecht waren, dat wij per trein naar Moskou reisden. Een deel van de reis ging over een spoorlijn, die volgens zeggen van Goebbels, zou zijn doorgesneden. Ik kan u zeggen uit practische ondervinding, dat Goebbels het mis heeft. De spoorlijn is intact en onbeschadigd en werkt zonder stoornis en goed."

In een beschrijving van zijn tocht naar het front verklaarde Eden:

„De geest van de Russische soldaten is schitterend. Hun moreel is hoger dan ooit. Zij slaan naar de terugtrekkende Duitsers zonder tussenpozen. Wij reden langs de weg tussen Moskou en Leningrad tot Klin en enkele mijlen verder. Er waren vele tekenen van gevechten langs de weg. Door granaten uitgerukte bomen, stukgeslagen kanonnen en verwoeste huizen. Hitler heeft altijd gehouden van de oorlog van beweging. Hij krijgt hem nu" (Londen, (AP) 4.1).

GENERAAL WAVELL VOORZIET NOG VELE MOEILIJKHEDEN.

In een persconferentie als afscheid alvorens hij zijn nieuwe commando aanvaardt gaf Generaal Sir Archibald Percival Wavell uitdrukking aan zijn vertrouwen, „dat wij te zijner tijd deze Japanse vrijbuiters (piraten) uit de plaatsen kunnen smijten die zij tijdelijk hebben veroverd." Wavell sprak zijn dankbaarheid uit voor de eer en het vertrouwen, die in hem gesteld werden door de Geallieerde Regeringen met de keuze van hem tot Opperbevelhebber. Wavell zeide: „Ik ben mij volledig bewust van de grote verantwoordelijkheid, die op mij rust in de situatie, waar de verraderlijke aanval van Japan zijn strijdkrachten een aanvankelijk voordeel heeft gegeven. Dit is een voordeel, dat de moordenaar en dief altijd kan verkrijgen tegen den argelozen en fatsoenlijken mens."

Wavell legde er de nadruk op, dat het verlies niet met een enkele slag kan worden goedgemaakt en zeide, dat de taak overeenkomt met die welke bestond voor Groot-Britannië in het Midden-Oosten in 1940 na de instorting van Frankrijk. „Wij moeten vasthouden met hetgeen wij hebben, tot wij onze krachten kunnen verzamelen voor de tegenstoot. De gemeenschappelijke strijdkrachten van de Verenigde Staten, China, Nederlands Oost Indië en Australië kunnen op de duur niet falen om de Japanse vrijbuiters te smijten uit de plaatsen, die zij tijdelijk genomen hebben."

Wavell prees de schitterende weerstand van Generaal MacArthur in de Philippijnen tegen de reusachtige overmacht, de uitmuntende weerstand van Hongkong en het magnifieke offensief van de Nederlandse marine en luchtmacht alsmede de onverbiddelijke weerstand van de Britse, Australische en Indische troepen in Malakka en het fijne werk van de Britse en Australische luchtmachten. „Dit is een opwekkende inleiding voor de eventuele gecoördineerde actie voor het verslaan van Japan." (New Delhi (AP) 4.1).

JAPANSE TEGENSLAG BIJ CHANGSJA.

Een aanwijzing, dat de Japanners zich voorbereiden op een nieuwe tegenslag bij Changsja, werd gezien in een radiobericht uit Tokio, waarbij werd gezegd, dat volgens een bericht uit Hankow van het militaire hoofdkwartier de „Japanners Changsja mogelijk niet blijvend zullen bezetten, aangezien het doel was de Chinese weerstand te breken door op te rukken naar de stad" (New York, (AP) 3.1).

CORREGIDOR GEBOMBARDEERD.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog deelde mede, dat het eiland Corregidor aan de ingang van de Manilla-baai gedurende 5 uur door de Japanners werd aangevallen. Op zijn minst 3 vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten. Het communiqué zeide, dat zeker 60 bommenwerpers deel namen aan de aanval, die er niet in slaagden materiële schade toe te brengen aan de fortificatie, welke de ingang van de Manilla-baai bewaakt. Het communiqué stelde de Noordamerikaanse ongevallen als resultaat van de aanval, die gisteren plaats vond, op 13 doden en 35 gewonden (Washington, (AP) 3.1).

BEZETTING MINDANAO DOOR JAPANNERS VOLTOOID.

De „Japan Times & Advertiser" deelde mede, dat Japanse strijdkrachten de bezetting van Mindanao, het tweede grootste der Philippijnse eilanden, voltooid hebben na de landingen te Davao. Het blad voorspelde, dat guerilla-operaties tegen de Japanners enige tijd voortgang zouden kunnen vinden op Luzon (Tokio, (AP) 4.1).

TOT DUITSLAND HET SLAGVELD WORDT.

Het Russische nieuwsblad „Izvestia" zou volgens de radio van Moskou hebben verklaard: „Wij moeten de nazies tot terugtrekken dwingen tot Duitsland het slagveld wordt" (Londen, (AP) 4.1).

RUSSISCHE GUERILLA-ACTIVITEITEN.

Guerilla-strijders, die doordringen achter de Duitse linies aan het front voor Leningrad, waarvan sommigen in vermomming, zouden volgens berichten van de frontlinie een belangrijke rol spelen in het vermurwen van de nazies voor een groot offensief van het Rode leger. Gemeld wordt, dat één groep 7152 Duitsers doodde en 897 automobielen opblies, 14 tanks, ongeveer 200 motorfietsen en 49 geladen spoortreinen (Kuibysjev, (AP) 4.1).

DE VEROVERING VAN MALOYAROSLAVETS.

De radio van Moskou deelde mede, dat een enorme oorlogsbuit veroverd werd en 3000 Duitsers gedood werden in de Maloyaroslavets-sector sedert 25 December, volgens verklaringen van Generaal Colubeb in een interview, dat hij toestond aan „Izvestia".

De Generaal, die de stad nam, zeide: „De Duitsers lieten tanks en spoorwegwagons achter. Bij elke stap vonden wij grote opslagplaatsen van olie. De wegen van onze opmars waren afgezet door Duitse graven. De eenheden van de 15e, 98e en 34e Duitse infanterie-divisies werden hier verslagen. Zij lieten niet minder dan 3000 manschappen en officieren dood in deze sector achter. De richting Maloyaroslavets van het front bestaat niet meer. De Duitsers trekken zich naar het Westen terug. (Moskou, (AP) 3.1).

Het nieuws van vandaag.

Het nieuwe jaar zet goed in. Overal in Europa barst het los. De onderworpen volken laten zich niet zo gemakkelijk inmaken. In Joegoslavië worden tussen Duitsers en Tsjetniks (guerilla-benden) gehele veldslagen geleverd, waarbij steden veroverd worden en verloren gaan. In Parijs was het zo erg geworden, dat er een nieuw nachtverbod moest worden uitgevaardigd. Na 17 uur mag men niet meer op straat. Het wordt steeds vroeger. In Noorwegen breken de jubelende onlusten overal uit, en de zo zeer invasie-proef daar verleden week zo schitterend gelukt is. Duitse soldaten in Bulgarije deserteren al. Enkele Vichy-ministers zijn dood gevonden. Over al deze dingen op de derde pagina en onder het „Allerlaatste Nieuws".

Hand in hand met deze Europese opstand gaat de vervolging van het nazie-tuig door de Russen. De vervolging is overal nog in volle gang. Bij Leningrad strijden guerillatroepen tot achter de Duitse linies. Borovsk en Belev zijn al weer door de Russen veroverd. De Duitse posities bij Mozjaisk dreigen ineen te storten. Bekend werd, dat de Duitsers bij de bezetting van Kerch op de Krim (thans al weer Russisch) meer dan 7000 mensen hebben vermoord. Overal stuiven de Russen voort. Eden terug in Londen hield niet op de koenheid van de Russen te prijzen. De Duitsers zijn er in de koude ongelukkig aan toe, een krankzinnigheid noemde Eden het van Hitler. De samenwerking is magnifiek, zijn bezoek werd een succes, de productie blijft stijgen en...... na de overwinning is er een langdurige vrede in zicht.

In het Verre Oosten gaat het minder goed. Op Luzon blijven de Japanners zulk een druk op de Amerikanen uitoefenen, dat men het ergste moet vrezen. Corregidor wordt steeds gebombardeerd. Het eiland Mindanao is al bezet. Wat de strategische gevolgen van deze gebeurtenissen van de afgelopen week zijn voor de ontwikkeling in het Verre Oosten en na een mogelijke val van Malakka in het Nabije Oosten en Middellandse Zee gebied, wordt ontwikkeld in „De Afgelopen Week", de nieuwe Maandagmorgen-rubriek van „Dagblad Amigoe di Curaçao". De stad Kuala Lumpur op Malakka is al bezet. Nieuwe landingen op de moeilijk te benaderen Westkust van het schiereiland worden uitgevoerd. En op dichtbij gelegen Borneo, werken in Serawak natuurlijk weer niet vernielde olie-bronnen al voor de Japanners.

DE AFGELOPEN WEEK.

Het Nieuwe Jaar brengt vernieuwingen, ook voor Dagblad Amigoe di Curaçao. Zo is deze rubriek een der vernieuwingen, die ons blad ondergaat; een vernieuwing die — zo hopen wij — een verbetering zal zijn.

In de afgelopen week zijn wij het nieuwe jaar ingegaan, een jaar, waarin wij ongetwijfeld gelijk het vorig jaar veel zullen beleven. Reeds zien wij de overwinning in de wereldomvattende oorlog, welke misschien niet dit jaar voltooid zal worden, doch die wij zeker een heel stuk nader zullen komen. Reeds zijn wij er dichterbij dan aan het begin van 1941, hoewel wij een nieuwe hindernis zagen opdoemen op onze weg, een nieuwen vijand, die ons grijnzend door zijn spleetogen beloert.

Op onze weg heeft zich geplaatst... Japan, de agressor van het Oosten.

Het was een hard en grimmig feit, dat ons schokte doch niet ontmoedigde.

Onze Macht.

Wij, Geallieerden, hadden een nieuwen vijand; wij hadden echter ook nieuwe vrienden. Wij stonden sterk, 26 in getal. Wij waren groot, met een totale bevolking van meer dan 1.100.000.000 en legers tot misschien 15.000.000 man.

Zij, de Asmogendheden met haar satellieten, stonden hiertegenover met zijn tienen, haar totale bevolking van een 251.000.000, die 250.000.000 verdrukten in toom moesten houden, en haar samengestelde legers van 10.500.000, misschien 13.500.000 man.

Toch hadden onze tegenstanders een voordeel. De totalitairen hadden een voorsprong in de bouw van de oorlogsmachine, een betere organisatie, kortere verbindingslijnen en een plan, waarvan de omvang waarschijnlijk kwam van het tekenbord van Adolf Hitler.

Hoe dit voordeel van den vijand te boven te komen, werd door Winston Spencer Churchill geschetst voor het Canadese Parlement. 3 Phasen of perioden noemde Churchill, waarvan de eerste is het inhalen van deze achterstand.

Churchills 3 phasen.

Van de eerste phase zeide hij: „Ten eerste is daar de periode van consolidering der combinatie en van de laatste voorbereiding.

In deze periode, welke zeker door hevige gevechten zal worden gekenmerkt, zullen wij nog steeds aan kracht toenemen, aanvallen van den vijand weerstaan en de nodige overweldigende meerderheid in de lucht verkrijgen, alsmede van de scheepsruimte om aan onze legers de macht te geven, in welke hoeveelheden die nodig is, voor het overbruggen der zeeën en Oceanen — behalve in Rusland — die ons scheiden van onze vijanden".

Met andere woorden wil dit dus zeggen, dat de oorlogsmachine van de Geallieerden moet worden versterkt, de combinatie van Geallieerden hecht moet worden georganiseerd en hun grotere verbindingslijnen met schepen moeten worden gemaakt.

Gelijk de Britse Premier liet uitkomen, is de eerste phase zeer zwaar en zal deze grote inspanning vergen, terwijl verwacht wordt, **dat pas in 1943 tot de tweede phase zal kunnen worden overgegaan.**

Achter bij Japan.

Tenzij de kracht van den vijand plotseling instorte, zal dit jaar dus de uiteindelijke overwinning nog niet meebrengen. Het zal een jaar worden van grote strijd en zware offers.

En het is te hopen, men denke slechts aan de nieuwjaarsrede van den landvoogd, dat men ook op Curaçao zal leren inzien, dat ook hier geofferd moet worden. Tot nu toe was daarvan helaas maar al te weinig te bemerken.

In de strijd om de heerschappij van de Stille Oceaan, de grootste en diepste Oceaan, ziet één enkele tegenstander, Japan, zich gesteld tegenover het ABCD-front. Dit front, dat enkele maanden geleden gesmeed werd als een tegenzet voor de Japanse bezetting van Indo China, omvat de Verenigde Staten, Groot Britannië, China en Nederlands Oost Indië. **Hoewel bij de Japanners achter in militaire voorbereiding en met het nadeel van lange verbindingslinies, heeft dit front een formidabele zeemacht,** welke op haar minst de gelijke is van de Japanse en in een gerekte strijd zou kunnen blijken de beslissende factor te zijn.

In deze ABCD-linie wierp Nippon echter reeds lang vóór het uitbreken van de huidige oorlog zijn vangarmen uit. De Japanse Mandaat-eilanden, vroeger Duitse bezittingen, liggen tussen Hawaii en de Amerikaanse voorposten ten Westen daarvan. Het door de Japanners bezette Indo China is gericht op Indië en flankeert zowel de Philippijnen als Brits Malakka.

De val van de Philippijnen en Malakka doemt helaas steeds meer op en is strategisch gesproken ook de enige consequentie na het verlies Pearl Harbor („De sterkste post in de Stille Oceaan"), Guam, Hongkong en Wake. De Philippijnen zijn dan ook practisch al verloren gegaan door de bezetting van Manilla en Mindanao, en de situatie van Malakka is ook na de mutatie in het opperbevel nog hachelijker geworden. De val van deze beide punten moet voor het Verre Oosten van even groot belang worden geacht als de val van Frankrijk was voor West Europa. Mocht ook Singapore's onneembaarheid even kort van duur zijn als die van andere onneembare vesten, mocht in Singapore de Rijzende Zon

gehesen worden — en dat is na de val van Malakka mogelijk — dan zal Duitsland natuurlijk terstond op Suez afstevenen en het Nabije Oosten bezetten, vanwaar weer de weg naar Brits Indië over land en over zee open ligt.

Indië's olie.

De Nederlandse eilanden en hun olie, die de ABCD zee- en luchtvloten in actie houdt, zijn immers het voornaamste Japanse objectief. Hiervoor hebben de Japanse militaristen zich gestort in een strijd op leven en dood, om Indië's olie en andere voorraden, zonder welke de Japanse oorlogsmachine over enige tijd onverbiddelijk tot staan zal worden gebracht.

Inmiddels staat er elders in dit blad een bericht, dat de olie-bronnen op het Britse gedeelte van Borneo al voor de Japanners produceren.

Gedurende de eerste phase is de strategie van de Geallieerden nu om Indië's bolwerken te behouden, om de Japanners te blokkeren en den vijand op zee, in de lucht en te land slagen toe te brengen, terwijl de kracht wordt opgevoerd om vervolgens tot het offensief over te gaan.

G.B., Rusland, Libye en Noorwegen vormen de strop rond Hitlers hals.

In de strijd om de heerschappij over Europa, de Oude Wereld, is de vijand groter in aantal. Hier zijn vooral Duitsland en Italië de krachtige tegenstanders, doch hier zijn ook de Geallieerden groot en sterk. Als een reusachtige ring liggen om den vijand Groot Britannië, de landen in het Midden-Oosten en Rusland. Wel zijn de Geallieerde verbindingslinies groot, doch zij zijn sterker en beter georganiseerd dan in het Verre Oosten, zo zelfs, dat thans nog moeilijk gesproken kan worden van een achterstand. **De overgang naar phase 2 schijnt hier alzo dichterbij**, gezien het feit, dat de As reeds in het defensief gedrongen is. In Rusland als in Libye boeken de Geallieerden steeds nieuwe overwinningen, die nog wel geen beslissend karakter dragen, doch van groot belang zijn in het Geallieerde schema.

Wij winnen!

De Royal Airforce is thans quantitatief aan het West-europese front sterker dan de Duitse Luftwaffe. De Britse eilanden worden steeds meer versterkt, ook door voorraden, die overzee worden aangevoerd. De „Battle of Atlantic" verloopt in het voordeel van de Geallieerde vloot, hoewel berichten van de laatste dagen te kennen geven, dat de Duitse duikboten en bommenwerpers een nieuwe actie ontketenen om de versterkingen naar de Britse eilanden nog verder te beperken nu de Verenigde Staten niet meer evenveel als voorheen kunnen missen.

De aanvallen van de Commando's op de Noorse kust tonen aan, dat het Britse invasie-leger in een vergevorderd stadium van geoefendheid is gekomen om straks, zolgs Churchill beloofd heeft, het Europese continent binnen te vallen.

De Russische muur van weerstand is zo elastisch, dat de nazie-indringer teruggeworpen wordt en door de koude sneeuw terugsjokt om niet door haar verpletterd te worden als deze zich op hem zou storten.

De leiders van Rusland en Duitsland staan tegenover elkaar aan het hoofd van hun legers. De krachtige Stalin en de tengere Hitler. Zij werken beiden de plannen uit hoe elkander zo grondig mogelijk te vernietigen. Stalin was in het voordeel in de week die voorbij is. Zijn Caucasische leger trok de Straat van Kerch over naar de Krim en zijn Rode leger aan het Moskoufront bracht het 6de Duitse legercorps bij Kaluga een vernielende slag toe.

Hitler snelde van Kiev naar het strijdtoneel om zijn mannen te doen keren, doch slaagde hierin niet.

Zo daagt in Europa reeds Churchills tweede phase op, de phase, die de verloren gebieden zal terugwinnen en de verdrukte volken zal bevrijden.

DE DUITSERS OP DE TERUGTOCHT.

Terwijl een soldaat zijn machinegeweer gereed houdt, gooit een ander zijn handgranaat. Men ziet de fanatieke trekken dezer Nazies. Maar terug moeten ze uit het Russische land.

volle zaal in het gebouw van de club „San Tarcisio" de toneelvereniging „Nooit Gedacht" het Moderne Gekkenhuis op. Onder de vele aanwezigen bevonden zich Z.H.E. de Apostolisch Vicarius en een groot aantal Paters en Fraters.

Wat direct opviel, was de buitengewoon fraaie verzorging van de décors en van de aankleding. De pastoor van de parochie hield een kort openingswoordje, waarna de klucht begon. De spelers kweten zich uitstekend van hun taak en de zaal amuseerde zich dan ook kostelijk. Vooral het optreden van de beer aan het eind van het tweede bedrijf oogstte een geweldige bijval. Een echte beer zou de zaak zeker niet verbeterd hebben. De heer Klaproos met zijn ouderwets dorpje hield de lachspieren voortdurend bezig, vooral door de manier, waarmee hij met de zogenaamde gekken wist om te gaan. De gekken alias de pensiongasten van hotel Buller waren dan ook zeldzame typen, die inderdaad de op sensatie beluste Klaproos in de war brachten.

Over 14 dagen, Zondag 18 Januari, zal „Nooit Gedacht" weder op de planken verschijnen en zonder twijfel voor een volle zaal.

TENTOONSTELLING OP SANTA ROSA.

In het nieuwe gebouwtje van de jeugdvereniging op Santa Rosa werd door de meisjesvereniging „Velox" gisteren een tentoonstelling gehouden van alles, waarmee de meisjes zich in haar vrije tijd onledig houden, vooral het handwerken. De tentoonstelling werd een groot succes.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal:** C.S.R. — Jong Columbia, gewonnen door C.S.R. bij défault. Caribbean — Vitesse 0—5.

EEN DEMONSTRATIE VAN EENHEID.

Het Comité Nederlands Vrijheidsdag schrijft ons, dat volgens een uit Londen ontvangen bericht, door de Vrijheidsdag Comité aldaar een demonstratie van **eenheid met Nederlands Oost Indië** in deze tijden van gevaar is georganiseerd met verzoek ook hier het goede voorbeeld te willen volgen.

Een collecte is daar gaande om in de kosten van **teacars** (rijdende cantines) voor Oost Indië te voorzien, welke eventueel door de gevers van een naam zou kunnen worden voorzien. Elke teacar zal ongeveer £ 350.—.— kosten.

Ook hier hebben wij gemeend zulk een actie te moeten instellen en verzoeken alle ingezetenen hun bijdrage zo spoedig mogelijk te willen storten bij een der Banken, t.w: Maduro & Curiels Bank en Hollandse Bank Unie op rekening van Comité Neerlands Vrijheidsdag „Teacars".

Gezien de dapperheid en het élan, waarmede de Nederlands Indische strijdmacht de eer van de vlag en de Nederlandse roem weet hoog te houden, twijfelen wij er niet aan of ook Curaçao zal willen getuigen, dat hij dit naar waarde weet te schatten door het storten van zijn bijdrage, welke telegrafisch zullen worden overgemaakt.

V.O.C. VERGADERT OP VRIJDAG AS.

Het bestuur van de V.O.C. deelt mede, dat **wegens de algehele verduistering** op a.s. Donderdag, 8 Januari, haar algemene vergadering gehouden zal worden op Vrijdag, 9 Januari, in het logebouw „De Vergenoeging" des avonds om 20 uur precies.

Agenda. Opening. Notulen. Mededeling, waaronder Dr. W. M. Bonne een beroep zal doen op de vrouwen van Curaçao (alleen zij die geen kinderen hebben en de beschikking over een auto hebben) om ordenans-diensten te verrichten. Besprekingen over de bloemententoonstellingen en een te houden handwerktentoonstelling ten bate van de oorlogsgewonden in Nederlands Oost Indië.

Tevens heeft het bestuur het genoegen de leden voor deze avond voordrachten aan de kondigen van de heren L. de Wit en M. C. Carrière. Daar er op Curaçao zo weinig ware kunst te beleven valt, rekent het bestuur op een grote opkomst van de leden en introducees.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: J. W. Barrett, leraar van de Methodisten Gemeente op Aruba, een maand vrijstelling van dienst met vergunning deze tijd op St. Kitts door te brengen, ingang 15 Januari 1942.

Benoeming: Mej. J. S. Lammens, tot tijdelijk onderwijzeres 3e klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Julianaschool voor Mulo te Oranjestad op Aruba.

Bevordering: J. C. Larmonie, veldwachter op St. Maarten tot opziener der veldwacht; L. B. Halley, veldwachter op Saba, tot opziener der veldwacht.

Voogdijraad op Bonaire: Benoemd tot lid tevens voorzitter G. A. W. Heynsbroek; tot leden L. D. Gerharts en E. B. Sintjago; tot plaatsvervangende leden J. W. Hart, J. A. Flores en S. J. de Palm; tot secretaris J. N. J. Rojer.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

Curaçao.

DE TREURMARE.
Maar morgen toch postsluiting naar New York.

Wat lang verwacht werd is gebeurd. In een advertentie elders in dit nummer kan men zien, dat de Santa-boot voorlopig niet komt. Daar zitten we nu. Weliswaar wordt een perspectiefje geopend voor na 2 weken, maar......

Voor de post en de bevoorrading van dit Eiland is dit een droeve tijding.

De boten van de K.N.S.M. blijven varen en naar de Directeur van het Postkantoor meldde, zal hij de post bij gebrek aan een Amerikaanse boot, aan de K.N.S.M. medegeven. Deze boten doen er evenwel veel langer over, want zij blijven vaak hier en daar (Haïti) hangen. Directeur Zeppenfeldt zeide nog, dat het aan te bevelen is, **dat men zijn post op de gewone tijden, dus als vroeger blijft posten.**

Inmiddels vernemen wij, dat er **morgenmiddag (Dinsdag) om 14.30 uur** een postsluiting voor New York is.

HET FEEST DER ZUSTERS.

Het 100-jarig feest van de komst der Zusters van Roosendaal op Curaçao zal ook op Barber en Santa Maria gevierd worden.

Het feest op Barber is 15 Januari. Ongeveer om 9 uur zullen de Zusters van de grens der parochie afgehaald worden door een grote optocht. Allereerst gaat de stoet naar den districtmeester, den heer Van Eps, daarna naar de koraal van de school en het clubgebouw. De stoet, die de zusters gaat afhalen, is allegorisch opgesteld en beeldt de nieuwe en oude tijd uit. In de stoet wordt medegevoerd een afbeelding van het schip de „Maria Jacoba", waarmee de eerste Zusters aankwamen. 12 Jongens en 12 meisjes zullen in ouderwetse en moderne klederdracht medelopen.

Zondag, 18 Januari, zal een plechtige H. Mis uit dankbaarheid worden opgedragen, waarna in de verdere loop van de dag feestwedstrijden zullen plaats vinden. De K.J.M. zal dan ook reidansen uitvoeren.

HET MODERNE GEKKENHUIS.

Gisteravond voerde voor een overvolle zaal — *(zie boven)*

Afschaffing der accijnzen ruïneerde Saba.

Drankmisbruik en Gevangenisstraf.

Onder de politiewacht in de Bottom is er een kaal en vunzig hok: de gevangenis. Vroeger, toen men nog enkele dollars mocht betalen voor een fles goede rum, werd dit gevangenishok zelden of nooit gebruikt. Het was niet nodig. De mensen gedroegen zich vrij fatsoenlijk in het openbaar. Strafzaakjes kwamen bijna niet voor en meestal kon de delinquent met een geldboete de schande van de gevangenisstraf nog ontlopen.

Sedert de afschaffing van de accijnzen is hierin echter een merkwaardige verandering gekomen. Saba kan het niet meer doen zonder gevangenis, en telkens als de rechter terugkeert, moet er een aantal veroordeelden opgesloten worden, zowel van de blanken als van de kleurlingen.

En wat is de oorzaak hiervan? Drankmisbruik. Opsluiting in de gevangenis is zelfs noodzakelijk geworden. Het werkt praeventief, want de schande daaraan verbonden is zo groot, dat het het enige middel schijnt te zijn om de publieke orde in de toekomst gehandhaafd te zien.

Menige Sabaan krijgt geen werk meer door zijn gevangenisstraf.

De schande van de gevangenis is echter zo biezonder pijnlijk voor Sabanen, omdat de meesten van hen vroeger of later het eiland moeten verlaten om elders een bestaan te zoeken. Maar het eerste wat men weten wil omtrent een vreemdeling, die in dienst genomen wordt, is: of hij ook in de gevangenis gezeten heeft. Verder is er aan de gevangenisstraf onnoemelijk veel huiselijke ellende verbonden. Een huismoeder, wier zoon ook tot gevangenisstraf veroordeeld was, vertelde weeklagend en huilend, dat ze liever een hoge geldboete wilde betalen en dat ze zelfs bereid was het huis te verkopen, liever dan haar zoon in de gevangenis opgesloten te zien.

De gevangenis neemt een noodzakelijke plaats in in het gemeenschapsleven. Wanneer de publieke orde moet gehandhaafd worden, zijn er echter twee mogelijkheden. Men kan de delinquenten in de gevangenis opsluiten, maar men kan ook de toegang tot de gevangenis afsluiten door het heffen van accijnzen op sterke dranken. Want in zeer vele gevallen is drankmisbruik de oorzaak. En deze methode verdient de voorkeur. De publieke orde blijft gehandhaafd, al de ellende uit de gevangenisstraf voortvloeiend wordt vermeden en het gemeenschapsleven wordt er rustiger en prettiger door.

Ook vrouwen en kinderen zijn de dupe van het drankmisbruik.

De afschaffing van de accijnzen heeft nog meer funeste gevolgen gehad op Saba. Toen de Inspecteur van het Onderwijs nog niet zo lang geleden de scholen bezocht, zeide hij o.a.: dat het hem opgevallen was vooral in een bepaalde school hoevele kinderen erg slordig gekleed waren.

Men kan er volledigheidshalve aan toevoegen: niet alleen slordig, soms zelfs vies en vuil. Dat ook het drankmisbruik vooral in arme families hiervan de oorzaak is, is wel zeker. Vroeger was het niet zo. Verder is het een schande voor Saba, dat ook de vrouwen abnormaal veel sterke drank gebruiken. Reeds eerder heeft een Gouvernementsgeneeskundige daaromtrent verrassende onthullingen gedaan.

In verband met het drankmisbruik is het goed ook even de quaestie van de schoolvoeding aan te raken.

Een zeer groot gedeelte van de schoolgaande jeugd op Saba geniet schoolvoeding. Deze schoolvoeding werd noodzakelijk geacht voor die kinderen, omdat ze zwak en ondervoed waren en kost het Gouvernement ieder jaar duizenden guldens.

Het is werkelijk een lust om deze kinderen 's morgens hun broodje met boter te zien verorberen. Ze voelen zich sterker, leren beter en zijn meer opgeruimd.

Een zwakke en minderwaardige jeugd groeit op.
Het drankmisbruik maakt de schoolvoeding nutteloos.

Maar wanneer het drankmisbruik blijft voortbestaan op Saba, zal het nageslacht steeds zwakker en zwakker worden. Wanneer nu reeds zovele kinderen schoolvoeding nodig hebben, hoe zal het dan er uitzien na enkele jaren?

Door de afschaffing van de accijnzen, door het drankmisbruik, kan men in de toekomst slechts een ziekelijke en verzwakte jeugd verwachten.

De schoolvoeding beoogt de gezondheid en ondersteuning van het arme, verzwakte kind.

Door de afschaffing van de accijnzen en het daaraan verbonden drankmisbruik, bereikt men echter het tegenovergestelde.

Hoelang deze toestand op Saba zal voortduren, weten we niet. Waarschijnlijk ten minste nog een jaar. Dan is de proeftijd voorbij en weet men hoe de wet werkt. Wat men echter op Saba bereikt heeft met de afschaffing van de accijnzen, blijkt nu toch reeds voldoende.

Met groot verlangen ziet Saba de dag tegemoet, dat er een einde zal gemaakt worden aan die ellendige drankgeschiedenis.

DE NIEUWJAARS-TELEGRAMMEN VAN DEN LANDVOOGD.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao zijn de volgende telegrammen verzonden.

Her Majesty Queen Wilhelmina — London —
Mede namens bevolking Curaçao bied ik Uwer Majesteit eerbiedige gelukwensen aan voor een voorspoedig jaar. Op deze dag gaan onze gedachten mede uit naar Nederlands Indië, waar thans door leger en vloot heldhaftig wereldstrijd gestreden wordt. Moge met Gods hulp spoedig de dag aanbreken, waarop wij als voorheen met Oranje in top in vrij Nederland mogen genieten van vrijheid en recht.
— Wouters —

Her Royal Highness Princess Juliana — Ottawa —
Ter gelegenheid van het nieuwe jaar bied ik Uwer Koninklijke Hoogheid mede namens bevolking Curaçao gelukwensen aan voor een voorspoedig jaar met bede, dat het U Uw koninklijk gemaal en kinderen goed moge gaan.
— Wouters —

His Royal Highness Prince Bernhard — London —
Bij de intrede van het nieuwe jaar bied ik Uwer Koninklijke Hoogheid mede namens bevolking Curaçao beste wensen aan voor een voorspoedig jaar.
— Wouters —

Minister Gerbrandy, Nethmincol London
Ter gelegenheid van het nieuwe jaar bied ik Uwer Excellentie en het Nederlandse Kabinet hartelijke gelukwensen aan en spreek wens uit, dat het U met Gods hulp gegeven moge zijn in deze moeilijke tijden uw vruchtbare arbeid te blijven verrichten in vooruitzicht van een spoedig herstel van Neerlands vrijheid.
— Wouters —

Landvoogd Batavia
In deze tijd, waarop Indië daadwerkelijk deel neemt aan wereldstrijd is het mij een behoefte Uwer Excellentie blijk te geven van medegevoelen in gemeenschappelijke strijd voor spoedig aanbreken dag, waarop heel Koninkrijk onder huis van oranje het vrijheidslied kan aanheffen, wens U gelukkig nieuwjaar en sterkte in de uitoefening van Uw zware en verantwoordelijke taak.
— Wouters —

Gouverneur Paramaribo
Mede namens bevolking Curaçao wens ik Uwer Excellentie een voorspoedig nieuwjaar toe vol vertrouwen voor de toekomst.
— Wouters —

tot op heden ontvangen:

NLT Gouverneur Curaçao Willemstad Curaçao.
Vriendelijk dank Uw telegram mede namens bevolking moge dit jaar ons aller wensen verwezenlijkt zien.
— Juliana —

NLT Governor Curaçao
Erkentelijk voor Uw goede wensen spreek ik wederkerig de hoop uit, dat het U en het aan Uw bestuur toevertrouwde gebiedsdeel met Gods zegen goed moge gaan.
— Gerbrandy —

NIG Gouverneur Curaçao
Hartelijk dank voor Uw blijk van medegevoel en Uwe goede wensen welke gaarne gereciproceerd.
Stakenborgh.

Gouverneur Curaçao
Hartelijk dankzeggend voor aangeboden heilwensen bied ik eveneens Uwer Excellentie mede namens bevolking Suriname beste wensen aan voor een negen vier twee.
Kielstra.

ARUBA

EEN TRAGISCH ONGELUK.

Gisteren omstreeks 20 uur gebeurde er een droevig ongeluk, waarbij de schutter Mackay uit Bonaire om het leven kwam. Het ongeluk had plaats in de kazematten van de Lago Oil Company. Toen de schutter deze kazematten binnenstapte, ging er plots een geweer af, met het noodlottig gevolg, dat Mackay dodelijk gewond werd.

Kapitein Dussenbroek, adjudant Lens en de geestelijke waren terstond aanwezig, doch konden slechts de dood constateren.

Hedenmiddag om ongeveer 16 uur zal het stoffelijk overschot met militaire eer begraven worden op het katholieke kerkhof te Oranjestad.

ABRAHAM CAPRILES †.

In de ouderdom van 65 jaar overleed de heer Abraham Capriles. Op geheel Aruba was deze populaire figuur bekend als Banban. De overledene was een uitstekend musicus en een meester op de viool.

De heer J. H. Eman merkte dan ook in zijn grafrede zeer terecht op, dat Aruba met het heengaan van den heer Capriles een zwaar verlies lijdt. In de muzikale wereld van Aruba blijft een leemte achter.

Hij ruste in vrede.

NEDERLAND.

SAMENWERKING VERENIGDE STATEN EN NEDERLANDS INDIË.

De vurige wens van het volk van Nederlands Indië tot actieve samenwerking met de V.S. werd nadrukkelijk betoogd door Gerardus A. van Bovene, hoofdredacteur van Aneta-Batavia, die gisteren, op weg naar Londen, hier aankwam: „Nederlands Indië vecht hevig en dapper voor de gemeenschappelijke zaak en wij hopen spoedig meer samenwerking te zien. Met onze bases Soerabaya en de Australische te Port Darwin en Sydney zullen wij de komst van Amerikaanse oorlogsschepen ten zeerste toejuichen" (San Francisco, G.P.D. 5.1).

DE INLANDERS BIDDEN VOOR DE OVERWINNING.

Voortdurend komen nog bewijzen binnen van de solidariteit der inheemse bevolking: een sultan in Midden Java gaf order, dat in de belangrijkste Mohammedaanse moskee gebeden worden gezegd voor de overwinning der democratieën, die tegen Japan vechten.

De leider der Mohammedanen in Soerakarta richtte een oproep tot alle Mohammedanen in geheel Nederlands Indië om „al onze sterkte en kracht achter de regering te plaatsen."; Gisteren kwam bij den Gouverneur-Generaal een brief van solidariteitsbetoon binnen, ondertekend door enige tientallen Atjehse hoofden (Batavia, G.P.D. 5.1).

DE JANTJES.

In Semarang is een, zich snel over geheel Indië verspreidende vereniging gesticht „De Jantjes", welker leden f 1.— betalen voor ieder door Nederlanders tot zinken gebracht Japans schip. De opbrengst is bestemd voor recreatie der militairen (Batavia, G.P.D. 5.11).

DRASTISCHE MAATREGELEN.

Het Gouvernement kondigde drastische strafbepalingen af voor misdaden en overtredingen gedurende verduistering begaan. Diefstal en roof zijn strafbaar, ongeacht de waarde van het gestolene, met gevangenisstraf van 7 jaar maximaal. Roof met geweld is strafbaar met de dood. Andere misdrijven waarop de doodstraf kan worden gesteld, wanneer zij gedurende luchtalarm of verduistering worden gepleegd, zijn o.a.: brandstichting, zedenmisdrijven, afpersing, doodslag, opzettelijke beschadiging van gebouwen, spoorwegen, ~~telegraaf, telefoon,~~ electriciteitsinstallaties (Batavia, G.P.D. 5.1).

NIEUWJAARSWENS UIT NIEUW ZEELAND.

Minister-president Fraser van Nieuw Zeeland seinde den Gouverneur-Generaal zijn beste wensen voor 1942. De Gouverneur-Generaal seinde terug: „Nederlands Indië is ervan overtuigd, dat een nieuwe samenwerking tussen de bondgenoten de belofte van een gemeenschappelijke overwinning in zich sluit" (Batavia, G.P.D.).

FRANSEN IN HET INDISCHE LEGER.

De Vrij-Franse Hoge Commissaris voor het Verre Oosten heeft den aanhangers van Generaal Charles de Gaule bevolen dienst te nemen bij de strijdkrachten van het land hunner inwoning. Derhalve zullen de vrije Fransen in Nederlands Indië dat ook doen (Batavia, G.P.D.).

STUDENTEN PROTESTEREN TE LEIDEN.

Te Leiden had een grote vergadering van studenten plaats, waarin geprotesteerd werd tegen opheffing van het corps en de meeste andere studentenorganisaties. Toen een N.S.B. student wilde spreken werd bij met gejoel en kreten van „weg met verraders!" van het podium verdreven. De politie verscheen toen de vergadering was geëindigd. Diezelfde avond werden strooibiljetten, opwekkend tot sabotage, in Leiden verspreid (Londen, G.P.D. 3.1).

ALBARDA DANKT K.L.M.

Minister Johan Willem Albarda zond aan het hoofdkantoor der K.L.M. te Londen een boodschap met zijn beste wensen voor het nieuwe jaar. Hij drukte daarin zijn grote verwondering uit voor het werk, dat directie en personeel in 1941 gedaan hebben.

„In Oost en West en in Europa bewijst gij allen onder de moeilijkste omstandigheden de grootste diensten aan onze grote zaak: de regering waardeert dit in de hoogste mate; moge de K.L.M. in 1942 veel bijdragen tot het prestige van ons Rijk en het naderbij brengen van de overwinning" (Londen, G.P.D.).

OPENING VOLKSRAAD.

De voorjaarszitting van de Volksraad zal op 10 Januari worden geopend (Batavia, G.P.D.).

INDIE VOERT OORLOG

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Het oorlogscommuniqué maakt melding van Japanse luchtactiviteit boven een vliegveld in de buitenbezittingen. Enige brandbommen werden geworpen die op geen enkele wijze schade aanrichtten. Hier en daar werden vijandelijke vliegtuigen gesignaleerd en verjaagd, voordat zij bommen konden werpen (Batavia, G.P.D. 5.1).

AUSTRALISCHE TROEPEN NAAR NEDERLANDS INDIË.

De Australische pers dringt er op aan, dat Australische troepen naar Nederlands Indië zullen worden gezonden en dat het Britse imperiale leger en de Australische „homeforces" samengesmolten zullen worden en onder één commando gesteld en zo de defensie te reorganiseren, dat Australische troepen naar ieder punt in de Stille Oceaan kunnen worden gedirigeerd, hetgeen van levensbelang voor Australië kan zijn (Batavia, G.P.D. 5.1).

WERELDNIEUWS.

DE OLIE OP BORNEO.

Het Japanse blad „Yomiuri" deelde mede, dat de Britse pogingen om de olievelden te vernietigen vóór de evacuatie van Serawak op het eiland Borneo gefaald hebben en sommige bronnen in de buurt van Miri reeds produceren voor Japan (Tokoi (AP) 5.1).

ONLUSTEN IN NOORWEGEN.

Een bericht uit Oslo deelde mede, dat de aanvallen van de Britse Commando's op de Noorse kust onlusten hebben verwekt in geheel het Westelijk deel van Noorwegen en dat de Duitsers verschillende honderden demonstranten hebben gearresteerd, die voor de militaire rechtbank zullen moeten verschijnen (Stockholm, (AP) 4.1).

BEROEMDE JAPANSE PILOOT GESNEUVELD.

De radio van Tokio zeide, dat een der beroemdste Japanse piloten, Masaaki Ininuma, die een record behaalde voor een vlucht van Tokio naar Londen in 1937, overleed aan verwondingen, die hij opliep in de strijd boven Noord Malakka in de eerste week van de oorlog in de Stille Oceaan. (Londen, (AP) 3.1).

17 FEBRUARI.

De radio van Berlijn zeide bericht ontvangen te hebben, dat de rechtszaken tegen de Franse leiders, die door Vichy ervan beschuldigd worden schuldig te zijn voor de oorlog, waaronder Daladier, Blum en Gamelin, op 17 Februari zullen aanvangen. Het uitstel tot die dag was nodig om den nieuwen President van de rechtbank in staat te stellen de dossiers te bestuderen. (Berlijn, (AP) 5.1).

DIT JAAR EEN OVERWINNING VOOR HET RODE LEGER.

De radio van Moskou deelde mede, dat het Rode leger dit jaar een beslissende nederlaag aan de Duitsers zal toebrengen. De omroeper zeide: „Op het huidige ogenblik is de meest belangrijke taak om den vijand geen tijd te gunnen tot verademing. Het Rode leger moet den vijand terugdrijven tot de laatste nazie van Russisch gebied is verdreven. (Londen, (AP) 4.1).

NIEUW NACHTVERBOD IN PARIJS.

Uit Parijs wordt gemeld, dat de Duitsers een nieuw nachtverbod hebben ingesteld, dat ingaat om 17 uur en waarbij alle café's en publieke plaatsen moeten worden gesloten. Deze maatregel werd genomen vanwege niet nader bekende terroristische activiteiten, welke gisteren plaats hadden. Er werden geen ongevallen gemeld. (Vichy, (AP) 4.1).

DESERTIES VAN DUITSE SOLDATEN.

De Britse radio zeide bij een uitzending in de Duitse taal, dat nazie-soldaten, die herstellende waren in Bulgarije, naar Turkije vluchtten waar zij werden geïnterneerd. Alzo verkiezen zij het deserteren boven de terugkeer naar het Russische front. (New York, (AP) 4.1).

NIEUW VREDESGELUID UIT FINLAND.

Het Britse nieuwsagentschap deelt mede, dat het nieuwsblad van Helsinki, de „Suomen Sosiali Demokrati", zeide dat de huidige tijd „geschikt lijkt om de militaire operaties tegen Rusland af te breken".

Refererende naar Veldmaarschalk Baron Karl Gustaf Mannerheims verklaring tegen het einde van November, dat Finlands strategisch doel bijna bereikt was, zeide het nieuwsblad, dat dit doel thans schijnt te zijn bereikt aangezien verschillende belangrijke steden serdertdien bezet zijn. Hieraan voegde het blad toe: „Sedertdien hebben onze troepen geen enkele offensieve operatie ondernomen.

Daarom schijnt het geschikt om de militaire operaties op dit punt af te breken. De Centrale Raad van de Finse Vakverenigingen trekt de aandacht van den Premier naar de problemen, die de arbeiders kwellen. Hoewel 'e arbeidersklasse het land trouw steunde, vertrouwt men, dat de Regering de druk op het Finse volk zal overwegen en de kracht om die te dragen". Londen, (AP) 5.1).

AUTO-INDUSTRIE WORDT VERANDERD IN WAPEN-INDUSTRIE.

Het Leger en de Marine maakte bekend, dat zij bereid zijn orders te plaatsen tot een bedrag van 5 milliard dollar om de automobielen-industrie te helpen in het overgaan tot de wapenproductie. (Washington, (AP) 4.1).

JEUGD EN GODSDIENST.

Groot Britannië.
5.000.000 schoolkinderen. Hiervan bezoeken 1.500.000 kerkelijke scholen (hiervan 377.000 katholieken).
Verenigde Staten.
20.707.000 schoolkinderen. Hiervan bezoeken 2.200.000 kerkelijke scholen (bijna allen katholiek; ofschoon ongeveer de helft van U.S.A.'s katholieke schoolkinderen naar openbare scholen gaan).

BUITENLAND

JOEGOSLAVISCHE STAD DOOR DUITSERS VEROVERD.

De radio van Vichy deelde mede, dat Duitse troepen de Joegoslavische stad Banja Batasja hebben veroverd, waar zich het hoofdkwartier zou bevinden van de Serbische guerillaleiders, na een heftige slag, waarbij de meeste gebouwen in de stad vernield werden (Londen, (AP) 5.1).

4 GENERAALS DOOR DUITSERS VERLOREN IN LIBYE.

Vernomen wordt, dat de Duitsers tot nu toe 4 Generaals verloren hebben in de Libyse campagne: Generaal Schmidt en Generaal Von Ravenstein, die werden gevangen genomen bij Rezegj en de Majoor Generaals Nuemann Silkow en Suemmermann, beiden divisie-commandanten, wier graven bij Derna gevonden werden (Cairo, (AP) 3.1).

VERLIEZEN VAN BRITSE VLOOT.

De Britse Admiraliteit gaf een bulletin uit, waarin het verlies van 12 kruisers en 57 torpedojagers wordt bekend gemaakt sedert het begin van de oorlog. Deze cijfers omvatten zowel schepen van de Dominions als van het moederland (Londen, (AP) 5.1).

BOROVSK DOOR RUSSEN GENOMEN.

Het Russisch middernachtelijk communiqué deelt mede, dat Borovsk tussen Mozjaisk en Maloyaroslavets heroverd is. Het communiqué deelt mede, dat de Russische opmars voortgang vindt in enkele sectoren. Nieuwe posities werden bezet. Borovsk ligt op 50 mijl ten Zuid-Westen van Moskou (Moskou, (AP) 4.1).

DE VEROVERING VAN KALUGA.

De verovering van Kaluga een der meest belangrijke phasen noemende voor de nederlaag van de Duitsers nabij Moskou, vertelde Generaal Ivan Boldin hoe het Rode leger in 4 dagen tijds een afstand van 80 mijl over moeilijk winterrein aflegde om de stad te bestormen in gevechten van man tegen man. De aanval werd ondernomen uit de richting van Tula en eerst tegen de door de nazies gefortificeerde stad Kosayagora, welke de Sovjets rakelings passeerden en voortdrongen naar Dubno waar zij 15 mijl achter de Duitse linies de ontbijtende officieren en rustende manschappen verrasten. Hij zeide, dat een geheel Duits bataljon vernield werd alvorens de Duitsers konden ontsnappen. Bij Peremysjl poogden de nazies met een goed natuurlijke defensie stand te houden, doch de Russen staken het meer Khokloskoie over. In de ochtend beginnende met de aanval namen de Russen de enige brug, die in Kaluga leidt, sneden zich een weg door de Zuidelijke buitenwijken en begonnen de strijd om de spoorwegdepots. Boldin zeide, dat Hitler persoonlijk opdracht gaf, dat Kaluga tegen elke prijs zou worden gehouden, hetgeen een wanhopige weerstand van de Duitsers tot gevolg had. De Duitsers zonden 10 tot 12 vliegtuigen over de door de Sovjets bezette sectoren om de 30 à 40 minuten teneinde de Russen te bombarderen en te beschieten, doch de Russen drongen verder op tot Russische versterkingen arriveerden en de verovering van de stad verzekerden. (Kuibysjev, (AP) 3.1).

DE GREEP OP MOZJAISK.

Strategen zeiden, dat de vasthoudende nijptang van het Rode leger op Mozjaisk versterkt is door de herovering van Borovsk. De Duitse posities bij Mozjaisk werden reeds bedreigd uit het Noorden en thans ernstig bedreigd door de Zuidelijke arm van de Sovjet-manoeuvre. De Sovjet-strijdkrachten, die oprukken langs de weg tussen Moskou en Leningrad, bevinden zich thans op 25 mijl van Mozjaisk. De herovering van Borovsk volgde twee dagen na de herovering van Maloyaroslavets, dat 15 mijl verder naar het Zuiden ligt, waardoor wordt aangetoond, dat de Russen gestadig voortgang maken (Londen, (AP) 4.1).

RAF DOET AANVALLEN BIJ DAGLICHT.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat bommenwerpers van de Royal Airforce de spoorwegverbindingen en andere objectieven in het Noord-Westen van Duitsland bij daglicht aanvielen. Het nieuwsbureau van het Ministerie van luchtvaart zeide, dat de daglicht-aanvallen van de Raf slechts een „voorproefje" zijn van wat 1942 belooft voor het Reich en de door de Duitsers bezette landen. De Britse aanvallen werden vergeleken bij de daglicht-activiteit van de Luftwaffe waarbij een enkel aanvallend vliegtuig zijn neus toonde boven de Engelse kust en een huis bombardeerde. (Londen, (AP) 4.1).

NIEUWS VAN OVERAL.

— Washington: Het eiland Corregidor werd opnieuw aangevallen door 21 Japanse vliegtuigen. Lichte schade en enkele ongevallen werden neergeschoten. Ook ten Noorden van Manilla voerden de Japanners lucht-aanvallen uit. De grondoperaties werden hernieuwd, waarbij de Japanners druk uitoefenen op de Noordamerikaanse strijdkrachten in de Pampanga-provincie ten Noord-Westen van Manilla. Naar vermeld, worden alle blanke inwoners van Manilla, waaronder Duitsers, Italianen en Spanjaarden, streng behandeld door de Japanners. **Vooral de Amerikanen moeten het ontgelden.** Alle blanken hebben order om in hun woning te blijven met gevaar te worden doodgeschoten indien zij zich op straat begeven.

— Moskou: Een nieuwe machtige Russische luchtmacht stijgt thans op in Rusland om de vliegtuigen te vervangen, die verloren gingen in de afgelopen 6 maanden, terwijl de Russische opmars op alle fronten voortgang vindt. Het Sovjet-Informatiebureau gaf te kennen, dat het Duitse leger reeds teruggedreven is voorbij de „winterlinies" op een punt in het Zuiden, aangezien het een bericht uit „Pravda" bevatte waarin gezegd werd, dat de Russische troepen vielen op een „tussenlinie", welke de Duitsers hadden voorbereid en versterkt in dat gebied die de Russen aanvallen en hielden tegen door tanks gesteunde tegenaanvallen van de nazies. De Duitse vliegtuigen zijn nog steeds op wielen, terwijl de Russische reeds voorzien zijn van ski's.

— Singapore: De Imperiale strijdkrachten, die zijn teruggevallen in Noordwestelijk Malakka van de linie ten Zuiden van Ipoh bieden verwoed weerstand aan de Japanse aanval uit nieuwe posities verder naar het Zuiden. Naar vermeld brengen zij den indringer zware verliezen toe. De Britten gaven toe, dat de Japanners doorgedrongen zijn in de buitenwijken van de strategisch belangrijke tweede stad van Malakka. Klaarblijkelijk is dit Kuala Lampur, de hoofdstad van Selanger. De Japanners hebben echter het vliegveld niet veroverd.

— Londen: Een Britse militaire commentator verklaarde, dat volgens de laatste berichten uit Malakka de Japanners nieuwe landingen hebben uitgevoerd op de Westkust van het schiereiland, waardoor een bedreiging gevormd wordt voor de linkerflank van de Britse strijdkrachten.

De landingen zijn klaarblijkelijk uitgevoerd door kleine vaartuigen, aangezien er geen tekenen zijn, dat de Japanners grote transportschepen gebruiken, die zouden moeten passeren door de Straat van Malakka. De landingen werden uitgevoerd bij de mondingen van de rivieren Perak en Bernam.

— Tokio: Het Japanse hoofdkwartier deelt mede, dat een Noordamerikaans oorlogschip werd beschadigd en militaire objectieven werden getroffen bij verrassingsaanvallen door Japanse oorlogsschepen op de eilanden Manai en Kauai in de Hawaii-groep.

— Rome: Het Italiaanse Hoofdcommando deelt mede, dat de Britten een hevige aanval hebben ondernomen op het spoorwegpunt Sollum, nabij de Egyptisch-Libyse grens. Britse vliegtuigen vielen Castel Verrano aan op Sicilië.

— Tokio: De radio van Tokio deelde mede, dat Japanse strijdkrachten, welke Brits Borneo aanvallen Brunei (Br.) bezet hebben tussen Serawak en Brits Noord Borneo op Zaterdag alsmede het eiland Laboean nabij de kust van Brits Noord Borneo op 1 Januari.

— Moskou: „Pravda" deelt mede, dat de Duitsers zich op de Krim nog steeds terugtrekken waarbij zij vele wapenen achterlaten. Het nieuwsblad zeide, dat Generaal Meretskovs troepen in het Zuid-Westen in de maand December honderden bevolkingscentra bevrijdden en dat een begraafplaats van Duitse machines en manschappen zich over een afstand van bijna 60 mijl uitstrekt langs de weg.

— Caïro: Het Britse Hoofdkwartier in het Midden-Oosten deelt mede, dat de Britse vliegtuigen een hevige aanval hebben ondernomen om de Halfaya-Pas te zuiveren van de laatste asweerstand in de Libyse grenszone.

— Londen: De radio van Moskou deelde mede in een bericht van Tass, dat de Duitsers bij de bezetting van Kerch op de Krim bijna 7000 personen hebben vermoord.

— Moskou: Bij de verovering van Borovsk door de Russen werden 800 Duitsers gedood en meer dan 1500 officieren en manschappen gewond. In een der andere sectoren van het front doodden de Russen 1750 Duitsers, veroverden 3 Duitse vliegtuigen, 195 vrachtwagens, 8 tanks en vele kanonnen.

ZUID-AMERIKA.

ARGENTIJNEN VERSLAAN MEXICANEN.

San Lorenzo versloeg Necaxa met 2—1. San Lorenzo's linksbuiten Nicolau scoorde de eerste goal in de tweede minuut na de aanvang en de linksbinnen Martino scoorde het tweede doelpunt na 40 minuten spelens. De Argentijnen speelden de gehele wedstrijd uitstekend. Necaxa verdedigde na de eerste verrassing goed tot de bezoekers tegen het einde weer doorbraken. President Avila Camacho bevond zich onder de 25.000 toeschouwers alsmede de Argentijnse Ambassadeur. Sprekende vóór de aanvang van de wedstrijd legde hij er de nadruk op, dat Mexico en Argentinië in vrede en vriendschap leven, terwijl de rest van de wereld in oorlog is.

ALLERLAATSTE NIEUWS

Een Russisch communiqué meldt de herovering van Belev in een aanval van het Rode leger ten Westen van de rivier Oka, waarbij de Duitsers 100 mijl werden teruggedreven van hun grootste opmars ten Zuiden van Moskou. Het communiqué verklaarde, dat de Duitsers 2300 man verloren: 800 aan doden en 1500 aan gewonden, bij de felle gevechten om de stad op 50 mijl ten Zuiden van Kaluga en halverwege Bryansk en Tula. De aanval, welke de gehele nazie-vleugel ten Zuid-Westen van de Sovjet-hoofdstad in gevaar brengt, loopt parallel met **de beweging verder naar het Noorden, waar Borovsk veroverd werd en de laatste Duitse strijdkrachten bij Mozjaisk ten Westen van Moskou met omsingeling bedreigd worden.**

De radio van Berlijn deelt mede, dat volgens een officieel bericht uit Vichy **Pierre Pucheu, de Franse Minister van Buitenlandse Zaken, en zijn Secretaris Peningaux dood gevonden zijn. Zij zijn waarschijnlijk slachtoffers van moordenaars. Hun lijken werden gevonden op de spoorlijn tussen Melun en Troyes in het door de Duitsers bezette gebied ten Zuiden-Oosten van Parijs. Melun ligt op slechts 25 mijl van de door de Duitsers bezette hoofdstad.**

Een onderzoek is begonnen om vast te stellen op welke wijze de mannen overleden zijn. Er is nog geen bevestiging van het vermoeden, dat zij vermoord werden.

Een bericht uit Vichy zegt, dat slechts Peningaux doodgevonden werd.

Nylon, nieuwste product van Amerika's industrie

Door het afsnijden van de zijde-aanvoer uit Japan en het „bevriezen" van de bestaande zijde-voorraden voor defensie-doeleinden, zijn de zijde- en aanverwante industrieën in de Verenigde Staten op een zware proef gesteld. Toen de bevriezingsorder afkwam, beliepen de zijde-voorraden in de pakhuizen ongeveer 50.000 balen, welke hoeveelheid normaal kon worden genoemd in verhouding tot de consumptie en de hoge transportkosten van ruwe zijde, welke bovendien sterk aan bederf onderhevig is. Ofschoon zijde door de „Army and Navy Munitions Board" gerangschikt is bij een van de 14 strategische grondstoffen, heeft de Amerikaanse regering geen „ijzeren voorraad" van zijde aangelegd, zoals het geval is bij rubber, tin en een aantal andere producten.

Daar de meeste ruwe zijde voor defensie-doeleinden bestemd was, hadden de zijdefabrieken slechts een voorraad voor een paar weken ter beschikking om de fabricatie voort te zetten. Tegen het einde van Augustus werd de zijde-industrie genoodzaakt haar productie tot de helft terug te brengen met verdere beperkingen in het vooruitzicht en zonder enige zekerheid, wanneer een gelijkwaardige en gestadige leverantie van „Ersatz-draad" zou kunnen geschieden. Bij deze crisis zijn 100.000 arbeiders in de zijde-industrie betrokken en 75.000, die in de twijn-, band-, kleding- en hoedenband-industrie werkzaam zijn, alsmede nog een belegging in de modernste machinerieën, welke op een waarde van $ 200.000.000 wordt geschat. De plotselinge achteruitgang van een grote industrie zal zelfs onder de gunstigste omstandigheden nog enige werkloosheid, noodzakelijke veranderingen in de levenswijze der consumenten en in het algemeen een gevoelige her-oriëntering ten gevolge hebben.

Na een onderzoek van 10 jaar kwam vezel 66 tot stand.

Een en ander vestigt evenwel sterk de aandacht op de verbeteringen, welke op het gebied van laboratoriumwerk, fabriekstechniek en bedrijfsleiding door particuliere industrie werden tot stand gebracht. Een paar jaren geleden zou de onverwachte verdwijning van ruwe zijde een grote schok hebben veroorzaakt, maar tegenwoordig beschikt men over een goed ontwikkelde kunstzijde-industrie, welke gedurende een aantal jaren haar producten sterk verbeterd heeft tot op een peil, dat zij overal gebruikt kunnen worden als een substituut voor zijdeweefsels. Sterker nog: in de laatste tijd zijn nieuwere producten vervaardigd, waarvan wij noemen nylon, hetwelk de afhankelijkheid van zijde voor gemak- en tevredenheids-doeleinden nog heeft verminderd.

De geschiedenis van de ontwikkeling van deze nieuwe producten is een fascinerend verhaal van de grote volmaaktheid der Amerikaanse industrieën. Ter illustratie verhalen wij hier in details de ontwikkelingsgang van nylon.

De basis-patenten op „vezel 66", bekend als nylon, werden door E. I. du Pont de Nemours & Co in 1937 genomen, na een onderzoek van ongeveer 10 jaren. Er ligt een zekere ironie in het feit, dat het fabrikaat van deze maatschappij, die misschien meer dan welke andere gedurende de laatste 8 jaren onderworpen is geweest aan politieke aanvallen, thans zowel door de industrie als het gouvernement beschouwd wordt als de laatste hoop op hulpverlening, waar duizenden arbeiders en millioenen dollars beleggingsgelden bij betrokken zijn.

De productie voor de handel ving aan in een proefstation dicht bij Wilmington (Delano) in het begin van 1938 en in October van het zelfde jaar maakte de onderneming plannen bekend voor de oprichting van een nieuwe fabriek bij Seaford van $ 8.000.000. Maar zelfs voordat deze fabriek haar eerste draadje nylon had geproduceerd in December 1939, lagen de plannen reeds klaar voor een verdubbeling van het productie-vermogen. De Seaford-fabriek ontplooide haar volle capaciteit van 8.000.000 pond in de lente van dit jaar en geeft thans werk aan 1800 personen met inbegrip van hen, die werden opgeleid.

In October 1940 werden plannen aangekondigd voor een tweede fabriek, welke thans in aanbouw is te Martinsville (Va.) $ 11.000.000 zal kosten en een jaarlijkse capaciteit van 8.000.000 pond zal bezitten.

Wanneer in de zomer van het volgende jaar de fabriek op volle capaciteit zal werken, zullen ongeveer 1000 arbeiders hierbij werk vinden. Al met al zal deze maatschappij volgens den woordvoerder van Du Pont, een bedrag van $ 28.000.000 hebben geïnvesteerd met een berekende jaarlijkse productie van $ 16.000.000 pond nylon, terwijl bij het genoemde bedrag niet gerekend zijn de kosten, verbonden aan de laboratorium-experimenten. Voorts zullen dan 2000 personen bij het bedrijf werk hebben gekregen. Aldus is de oorspronkelijke omzet in een tijdperk van twee jaar, wanneer men in ogenschouw neemt, dat de plannen met de Seaford-fabriek reeds zijn goedgekeurd, meer dan vijfmaal zo groot geworden.

Nylon-fabrikaten werden voor het eerst in Mei 1940 in de handel gebracht. Voordat de zijdevoorraden werden „bevroren", beliep de omzet van de productie van het nylon-fabrikaat 20% van de totale omzet der voor de damesmode benodigde producten en het huidige percentage zal verdubbeld worden, wanneer de fabriek te Martinsville haar hoogste productie-capaciteit heeft bereikt.

Water, lucht en kool. Dat is Nylon.

Nylon verschilt van andere synthetische weefsels, zowel in zijn eigenschappen als in de gebruikte grondstoffen. Het is geen cellulose, en als wij zeggen, dat het bestaat uit kool, water en lucht, dan klinkt dit als een sprookje, en toch is dat het geval. Het was de eerste vezel, welke geheel gemaakt is uit stoffen, afkomstig van mineralen. Andere synthetische vezels, zoals kunstzijde en kunstwol, zijn gedeeltelijk gemaakt van grondstoffen, afkomstig uit het plantenrijk (cellulose) en van het dierenrijk (caseïne).

Nylon bezit een graad van elasticiteit, welke het bijzonder geschikt maakt voor de kousen-industrie. Momenteel is meer dan 80% van de nylon-omzet ter beschikking van deze industrie. Nylon is voorts zeer sterk en stevig, welke qualiteiten het mogelijk hebben gemaakt het met succes toe te passen voor een uitgebreid arbeidsveld, zoals parachutes, naaigaren, tennisrackets, vissnoeren, hechtdraden voor de geneeskunde, en haar voor een groot aantal borstelsoorten. De toepassing bij de fabricatie van ondergoed, kleren, dassen, waterdichte fabrikaten e.d. neemt voortdurend toe.

Wanneer men in ogenschouw neemt, dat nylon slechts een van de vele voortbrengselen is van deze ene maatschappij, zal men de betekenis van hetgeen het zakenleven op het gebied van pioniersarbeid verricht beter kunnen apreciëren. Gewoonlijk — behalve in de tijden, dat de Verenigde Staten aan de oorlog deelnemen — is de aanmaak van munitie slechts een klein onderdeel van haar interessen geweest, nl. iets minder dan 2% van de totale omzet in 1939.

Onder de vele andere fabrikaten, welke dit concern op de markt heeft gebracht, noemen wij duco, welke een omwenteling in de lak-industrie bracht. Voor het cellophaan werd een substituut gevonden, dat de prijzen van alle producten, waarbij cellophaan toegepast wordt, aanmerkelijk drukte. Dank zij der activiteit op kleurstoffen-gebied van Du Pont wordt thans 95% van de behoefte hieraan voor de chemische industrie in Amerika gefabriceerd. Minder bekend maar toch zeer belangrijk, is de fabricatie van synthetische rubber, die hoewel duurder, toch gekocht wordt om zijn uitstekende qualiteiten. En het laatste product van deze maatschappij „vezel D", zal een goed vervang-product worden voor de vezels, welke benodigd zijn voor de tapijt- en stoffeer-industrie. Door de grote activiteit, welke dit bedrijf ontplooit op experimenteel laboratoriumwerk bestaat 40% van de voortbrengselen uit nieuwe producten, welke tevoren ous onbekend waren.

En al dezen uitstekenden verdiensten ten spijt, vindt een voortdurende aanval op de „monopolies" van deze industrieën plaats, welke nalaat in het algemeen te wijzen op de voordelen van industriële vooruitgang en dan nog voortdurend weeklaagt over het gebrek aan nieuwe industrieën voor de toekomst, om de spaargelden en arbeidskrachten van het volk te absorberen. Er wordt beweerd, dat het zakenleven onder de corporatie-opzet niet langer het initiatief en de durf om nieuwe beleggingen te entameren vertoont, dan toen de maatschappijen kleiner waren en meer van het eigenaar-directeur- en compagnonschap-type waren.

De feiten in dit artikel maken deze beschuldigingen tot een leugen. Toegegeven moet worden, dat de chemische industrie een erkend leidster is voor wat betreft het bevorderen van onderzoekingen en de ontwikkeling van nieuwe producten; en toch weet iedere ingewijde in industriële kringen van de talloze manieren, waarop de industrie op practisch ieder gebied voortdurend bezig is haar productie te verbeteren, te perfectionneren en te trachten de bestaande artikelen goedkoper te maken en weer nieuwe tot ontwikkeling te brengen. Terwijl de vooruitgang ongetwijfeld door de beperkingen, welke in de afgelopen jaren op het zakenleven zijn gelegd, vertraagd werd, is het feit, dat hij voortduurt een toonbeeld van de gezondheid van particuliere ondernemingen, welke het volk van dat land een levensstandaard heeft gegeven, hoger dan waar ter wereld ook.

De Britten zijn steeds bezig hun troepen beter uit te rusten en sneller te maken. Hier ziet men een zogenaamd „tommy geweer" aangebracht op het stuur van een zware motorfiets. Rijdend met een vaart van 80 km. per uur, kan deze soldaat een hevig geweervuur afgeven.

GOD EN DE NAZIES.

In antwoord op de vraag: „Waarom straft God de Nazies niet? Waar is toch uw God, die de wereld bestuurt?" schrijft P. J. Burgers. S. J. in „De Weg":

Ik zou met de wedervraag beginnen Hoe weet u, dat God de Nazies niet straft? Waaruit leidt u af, dat zij vreugd, vrede hebben in hun ziel? En zonder deze is er toch niets, dat der moeite waard is om na te streven? Wie zegt u, dat zij niet walgen van zichzelf? Dat ze zelfs de eenvoudigste vreugde nog wel echt kunnen smaken? Misschien hebt u Nazie-lectuur onder ogen gehad, misschien zelf wel eens wat Nazie-taal uit de radio beluisterd.

Was dat alles niet taal van mensen, die in een spanning leven, zoals mensen in een krankzinnigengesticht?

Hoort men wel eens ooit iets menselijks, edels, normaals van hen? En toch spannen zij zich daarvoor in, want zij willen allen volken overtuigen, dat zij de beste, de edelste mensen zijn, met de meest prijzenswaardige bedoelingen voor alle andere mensen.

En als dat zo is, is dat gemis van normaliteit, dat gemis van menselijkheid en dus van menselijke en edele voldoening niet een allerzwaarste straf van de natuur en van den Schepper van die natuur?

En hebt u er nooit aan gedacht, dat de aanval op de Sovjet op dit tijdstip met de verschrikkelijke getallen van dode jonge mannen, verminkte jonge mannen, gewonde jonge mannen en alles wat dit wil zeggen aan lijden bij hen, die thuis achterbleven, een straf van de natuur en dus van God is? De leiders zijn met blindheid geslagen; een blindheid veroorzaakt door hun naïeve hoogmoed; een blindheid, die hen niet alleen ongevoelig maakt voor Goddelijke Wetten, voor menselijke wetten en menselijk recht, maar zelf blind in politieke dingen, zoals het ondernemen van deze veldtocht.

En beide, de Sovjets en de Nazies lijden, lijden ontzaglijk. Is het vermetel hierin een straf van God te vermoeden?

En als de ongelovige u vraagt: Waar is uw God nu? dan zou u hem het bovenstaande kunnen vragen, maar misschien is hij te dom, om dit te begrijpen, want de godloze is zeer dom in gewone menselijke dingen. U kan hun echter ook met recht de wedervraag stellen: Waar zijn uw goden nu? Waar is uw god van de wetenschap? Uw god van de vooruitgang? Uw god van den mens? Op hem hebt u vertrouwd, maar niet op den waren God van Rechtvaardigheid en Barmhartigheid. Hebt u ooit ernstig aan God gedacht vóór de oorlog begon? Is u niet alleen daarom aan God gaan denken, omdat u iemand zocht, om dien de schuld te geven? Hebt u Hem ooit gedankt in de dagen, dat Hij vrede en voorspoed gaf? Hebt u ooit erkend, dat u geheel afhankelijk bent van Zijn souvereine macht? Maar ook al bènt u nu pas aan Hem gaan denken, Hij zal u niet van zich stoten: „Als ge u tot God wendt met uw gehele hart, verwerp dan de vreemde goden en God zal u redden" (1 Kon. 7.3).

En als ze u de afgezaagde vraag stellen: waarom doet de Kerk niets tegen de oorlog, dan kan uw antwoord zijn: Als de mensen geaccepteerd hadden wat de Kerk gedaan heeft, om de oorlog te voorkomen, dan zou er geen oorlog geweest zijn, maar krachtige broederlijke samenwerking om alle moeilijkheden op de vreedzame wijze op te ruimen. Leest u maar eens na de redevoeringen en aansporingen van Pius XI en den tegenwoordigen Paus. En dan hebt u bewijsmateriaal genoeg, ook al hebt u dan nog niets gelezen of gehoord van het onophoudelijk werken en zwoegen van die Pausen voor de vrede door middel van hun contact met regeringen en individuele personen.

Als de volken hadden geluisterd naar de taal van Leo XIII, vijftig jaar geleden, dan zou deze oorlog nooit zijn ontstaan, want dan zou er nooit die groei van kapitalistische macht en die tegengroei van Nazie- en Sovjet communistische revolutie geweest zijn. De geest van Leo XIII zag die gevaren komen, waarschuwde, wees op de weg om de catastrofe te vermijden niet alleen, maar om een wereld van liefde en vrede en welvaart op te bouwen. Maar...... men wist het beter, de hartstocht wilde anders.

U kan dien mensen vragen hun geweten te onderzoeken in hoeverre ze zelf mee gedaan hebben om de invloed van de leiding der Kerk van God te ondermijnen door spot en laster.

Als ze zeggen: Nù heeft de Kerk een prachtkans, om te tonen wat ze kan, dan bedoelen ze in werkelijkheid: Laat de Kerk de smerige rommel, die onze godloze handel, industrie, sociale opvatting, vermaak etc., ons bezorgd hebben, voor ons opruimen, dan kunnen we weer opnieuw ons godloze leven beginnen. Het is nù niet de kans voor de Kerk, het is de kans voor u mijnheer, en voor mij, de kans om te zien dat wij fout zijn in het licht van de Kerk en ons leven beteren.

God zal ons helpen. Dit is het begin van de strijd om de vrede te winnen.

BONAIRE.

DE SCHAT VAN SANTA BARBARA.

De kust van Bonaire heeft als de kust van ieder eiland iets geheimzinnigs. Aan de Noordkust kan men bang worden van het woeste geweld, waarmee de zee tegen de ruwgevormde rotsen slaat. Dag en nacht gaat dit niet te keren geweld door. Die hoog opspattende golven smijten soms vreemde dingen op de kust. Een deel van een vissersboot, een fles, een stuk mast, een half bed, een schoen; allemaal dingen, die gehele histories te denken geven: vanwaar, van wie, een ongeluk? Het valt licht te begrijpen, dat aan deze woeste kant van het eiland in het verleden maar weinig schepen landden. En werd het beproefd, dan had het immer een kwade noot; het waren zeeschuimers en piraten, die kwamen zien of er hier wat te kapen viel.

De Westkust is een en al vrede. Slechts een lichte deining beweegt het water, niets dat enig gevaar verraadt. Spreken de spaarzame gegevens uit het verleden van Bonaire over landingen, dan is het bijna altijd aan de Westkust, waar de vele strandvormige gedeelten het aan wal komen nog vergemakkelijken. Toen het eiland nog geen vaste ankerplaats was, landde men zo hier en daar aan de Westkust, waar het het gunstigst uitkwam. Hiervan getuigen nog de graven, met geheimzinnige verhalen omweven, graven, die men aantreft zowel op de troostloze Zuidkant als op het meer heuvelachtige Noordelijke gedeelte. Altijd gaan die verhalen over een kapitein, die plotseling stierf, of vermoord werd of iets dergelijks, en wier geesten de omgeving dier graven nu nog onveilig maken.

Een van de meest belangrijke verhalen, die tot op de dag van vandaag nog de ronde doen onder de bevolking, is wel van den kapitein, die op de plantage Santa Barbara een schat begroef. Waarom, dat zal wel nimmer duidelijk worden. Waarschijnlijk werd hij door een vijandelijk schip in het nauw gedreven. De kapitein, die er niets voor voelde zijn rijke schat aan een hachelijk avontuur te wagen, landde op de hoogte van Klein-Bonaire aan de Westkust, begaf zich een eindweg het land in, en begroef zijn schat.

De kapitein heeft toen een meetkundige berekening gemaakt om zijn begraven kostbaarheden later terug te kunnen vinden, om de plaats, waar de kostbaarheden begraven liggen niet aan de vergetelheid prijs te geven. Van de plaats zelf nam hij het aantal graden op, die de hoek telt, gevormd door de lijnen, die gaan naar de Noordpunt van Klein-Bonaire en Punt Vierkant. Ook nam hij de hoekwijdte op van uit de Noordpunt van Klein-Bonaire naar de bewuste plaats en Punt Vierkant. Zo construeerde hij een driehoek, die als basis heeft de lijn Punt Vierkant — Noord Klein-Bonaire en waarvan hij de graadwijdte der basishoeken kende, zodat het kruispunt der opstaande zijden de plaats der begraven schat aanwijst.

Hadden wij nu maar het document, waarop hij de punten en hoekwijdten vastgelegd heeft, dan zouden er wel spoedig schatgravers gevonden worden. Maar het ongeluk is, dat het document in twee helften verdeeld is, waarvan, naar men zegt, de ene helft terecht gekomen is in particulier bezit op Curaçao, en de andere helft bij een onbekenden eigenaar in Venezuela.

Niettemin heeft men de moed gehad om toch maar eens op goed geluk af, of volgens een of andere berekening — achteraf gezien een foutieve — aan het schatgraven te slaan. Op Santa Barbara, achter Poz di Kenepa vindt men een diepe kuil, nu wat verzand, waar de poging gedaan is. Zelfs op Punt Vierkant is gegraven. Maar tot nu toe kwam er niets dan zand en stenen naar boven.

De traditie echter, dat er wezenlijk geld of goud op Santa Barbara verborgen ligt, is zo sterk, dat in het verkoopcontract der plantage, de clausule te vinden is, dat, mocht de schat ooit gevonden worden, de helft aan den oorspronkelijken eigenaar toekomt.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Zuurkool worst en spek. Morgen: Kerrykip rijst.

Agenda:

Ma. 5 Jan. 20.00 Repetitie toneel Emmastad.
Di. 6 Jan. 19.30 Comp. bilj. „B"
Wo. 7 Jan. 19.30 Comp. bilj. hoo
Vr. 9 Jan. 19.30 Comp. bilj. „A"
Za. 10 Jan. 18.30—20.30 Kinderb

WACHTDIENSTEN: Ma. 5 Ja

Telegram Afdeling: Hr. Pons, 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Vonc tela 304, Amalia van Solmslaan 5.

Scheepvaart Afd. Hr. Langras, 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Vertrekkende passagiers: 2 Jan. Goedhart en gezin; 6 Jan. Prof. A Oppenheim, D. G. de Boer (II) echtg., F. H. Faarup en echtg.; 9 J E. J. H. Klein Nagelvoort en g Jan Baars en gezin, 13 Jan. F. A. V mans en gezin, echtg. F. Keulem 16 Jan.: P. G. v.d. Ploeg en g A. H. Eerligh en gezin.

Aankomende passagiers: 2 Jan.: Rabeneck en gezin; 6 Jan.: S. F. sen en gezin, H. Pauw en gezin, Klijn (N.I.T.); 9 Jan.: Mevr. A. loop en kinderen, C. IJzerman, Markus en echtg.; 10 Jan.: R. Chirino en gezin; 13 Jan.: J. Konin gezin, Mevr. G. J. van Kranen en deren.

THEORIE EN PRACTIJK.

Een majoor op de Engelse H. kreeg de vraag, hoe hij het zou pakken een brug, welke in vijande handen was gevallen, te verover

In plaats van het voorgeschre antwoord te geven over het in brengen van mortieren en het uitb gen van dekkingsvuur en zo, woordde hij: „Ik zou op de weg sp gen, drie keer mijn revolver afschie en schreeuwen: „Aanvallen"!"

„Doe niet zo krankzinnig!" zei leraar.

„Ik doe niet krankzinnig", zei „Ik heb in Frankrijk drie bruggen overd en alle drie de keren werkte middel probaat!"

CHURCHILL EN DE BELASTINGEN.

Winston Churchill, de man op w de ogen van heel de beschaafde reld zijn gericht, heeft op papier inkomen van £ 10.000 per jaar. M de fiscus haalt er zoveel van af, hem slechts £ 3.168 overblijft.

Belastingexperts hebben uitgereke dat, om Churchill in het genot te s len van £ 10.000 „schoon", hem salaris van niet minder dan £ 266 zou moeten worden toegekend.